

Cocktailbaren

Cocktailbaren

eller

"Det stora haveriet"

Svart komedi i en scen

av

Christian Lanciai.

personerna :

Mr Smith
Mr Jones
en ingenjör
Mrs Flop
Mr Brown
en bartender
Benjamin Guggenheim
en styrman
en annan passagerare
Mrs Davis
Mr Davis

Samtliga personer är anonyma för varandra, utom den kände miljonären Guggenheim. De är alla i fyrtioårsåldern utom ingenjören, som är något yngre, och det yngre paret herr och fru Davis, som inte är långt över trettio. Endast Guggenheim är en äldre man, omkring 60.

Copyright © Christian Lanciai 1991

Atlanten, natten till den 15 april 1912.
Scenen föreställer den lyxiga första-klass-baren ombord på S/S Titanic.

Smith Jag säger er att den här skutan kommer att sjunka. Den har ju inga segel.
Jones Och jag säger er att ni är full.
Smith *Have another drink.*
Jones Ni vet inte vad ni säger. Har ni inte fått tillräckligt snart?
Smith Jag säger er att den här skorven är värdelös. Den är lika värdelös som en lika stor luftballong. Paff! Och den sjunker som en sten direkt.
ingenjören Tillåt mig att påpeka, Sir, att den här båten är världens säkraste fartyg.
Smith Ja, det säger hela världen. Skryt så lagom heller! Ge den ett skott i vattenlinjen, och den sjunker som alla andra punkterade luftballonger!
Jones Det här är ingen luftballong.
Smith Ni fattar inte vad jag menar. Tror ni inte jag vet att det här inte är någon luftballong? En luftballong skulle åtminstone flyta! Den här plåtlådan flyter aldrig och håller aldrig tätt, om det händer något.
ingenjören (till Jones) Han är tydligen packad.
Jones Han har fått luftballonger på hjärnan.
Smith Nej, jag säger ju det! Ingen luftballong kan vara osäkrare än den här!
ingenjören (till Smith) Det här är ingen luftballong, Sir.
Smith Vad är det då? En spårvagn?
ingenjören Det är S/S Titanic, världens säkraste fartyg!
Smith (härmar) Världens säkraste fartyg! Den där smörjan har jag upp i halsen. Det är inte säkrare än ett tåg som kört vilse och flyter på vågorna bara för en liten stund för att sedan sjunka som en sten.
ingenjören (uppgiven) Han är hopplös.
Jones (till Smith) Hur hade ni utrustat fartyget, Sir, om ni velat göra det idiotsäkert?
Smith Utrustat det med segel, så klart! Great Eastern lever ännu bara tack vare att hon hade segel! Om motorerna pajar här inne ligger vi som ett dött vrak mitt ute på Atlanten och kan inte röra oss ur fläcken!
Ingenjören Ni behagar vara envis, Sir.
Smith Jag menar blodigt allvar.
Mrs Flop Gentlemannen här har inte helt och hållet fel. Vad blir det väl kvar av det mänskliga och av naturen om allt här i världen överläts åt monstruösa maskiners godtycke?
Jones Tror ni också, madame, att den här skutan kommer att kapsejsa?
Flop Nej, det har jag aldrig trott, men jag har alltid varit misstrogen mot allt tekniskt. Man kan inte bara ta för givet att all teknik är ofelbar.
Smith Det är ju det jag menar. En flotte är säkrare än det här dundrande strykladet, som bara håller sig uppe genom Atlantens ytspänning.
Brown Min herre har läst kemi, hör jag.
Smith Inte alls, men jag vet något om havet.
Jones (till Brown) Han inbillar sig att vi kommer att sjunka.
Brown Olycksprofeter undanbedes, min herre. Det här är i alla fall en jungfruresa.
Smith Jag är ingen olycksprofet. Jag är en realist!
Jones Han är bara full.
Brown Jag förstår. *(vänder sig därifrån för att gå)*
Flop Likväl heter det att en berusad talar sanning.
Brown (vänder sig om) Vill ni också komma med dåliga profetior?
Flop Inte alls. Jag vill bara påpeka att allt vad den här gentlemannen hävdar inte är fullkomligt nonsens.
Brown Vad är det då som inte är fullkomligt nonsens av det han säger?

Flop Att oceanen faktiskt är större än till och med S/S Titanic.

Jones Hon har rätt. Ingen kan motsäga mr Smith på den punkten.

Brown Men det är ju nonsens, madame. Så klart att Atlanten är större än ett fartyg som far över henne!

Smith Det är ju det jag menar!

Flop Alltså kan även berusade karlar ha rätt ibland.

Brown Men den här asberusade odågan påstår ju att vi löpte risken att sjunka! Vad är det för rim och reson i det? Säger man så under en jungfruresa?

Smith Till en jungfru kan man säga vad som helst utom sanningen.

Brown Vafalls?

Jones (till Brown) Bry er inte om honom. Han är full.

Brown Det ger honom ingen rätt att komma med ansvarslösa spådomar!

Smith Jag kommer inte med ansvarslösa spådomar. Jag säger sanningen.

Flop Man måste kunna stå för sanningen.

Brown Ni är berusade allihop. (*tar hatten på sig och går*)

Flop (till Smith) Säg mig nu, Sir, vad menar ni egentligen?

Smith Jag behöver en ny drink.

bartendern (*serverar honom*) Till er tjänst, Sir, så länge ni kan dricka.

Jones Blir ni inte sjösjuk av att dricka så mycket?

Smith Jag är van vid värre sjöslag än det här.

Flop Är ni? Så romantiskt! Berätta!

Jones Han menar sjöslag, madame.

Flop Ja, vad skulle han annars mena när han säger sjöslag?

Jones Det kallas sjöslag, frun, när drickande herrar super varandra under bordet.

Flop Gör det det? Det visste jag inte!

Smith Vad jag menar, frun, är att vi sitter i samma båt allihop!

Flop Och vad kan det då vara för en båt ni menar, Sir?

ingenjören S/S Titanic, för tusan! Vilken annars?

Smith Så intelligent ni är, ingenjörn.

ingenjören Jag lämnar ingenting åt slumpen.

Smith Därmed riskerar ni även att utesluta den tänkbara förekomsten av den mänskliga faktorn.

ingenjören Den mänskliga faktorn är en myt.

Smith Myter tenderar att överleva världshistorien.

ingenjören Vad menar ni med det?

Smith Jag menar att det är en myt att S/S Titanic är osänkbar, och den myten kommer att överleva S/S Titanic.

Jones Nu börjar han igen.

ingenjören Ni smickrar mig, Sir.

Smith Det var inte meningen.

ingenjören Varför sade ni det då?

Smith För att förolämpa er.

ingenjören Nå, ni har misslyckats, Sir. *Have another drink.*

Smith (*för sig själv*) Vad fan har jag nu gjort för galet?

Jones Tillåt mig att utreda dilemmat. Ni sade att myten om S/S Titanics osänkbarhet kommer att överleva S/S Titanic. Herr ingenjören här tolkade det som ett erkännande av S/S Titanics osänkbarhet.

Smith Det var en feltolkning.

Jones Och vad menade ni?

Smith Att S/S Titanic kommer att sjunka! Och det finns inga garantier för att hon inte kommer att sjunka redan idag! (*dricker*)

ingenjören (*själobelåtet*) Ha-ha-ha! Barnsligt trams från ett fyllesvin!

Flop En sak slog mig idag när jag promenerade på däck, ingenjörn. Varför är detta stora skepp med så många passagerare utrustat med så få livbåtar?

Smith Därför att herr ingenjören i sin tekniska perfektion rationaliserat bort dem såsom obehövligen ombord på världens osänkbaraste fartyg.

Jones Vad har ni egentligen emot teknik, mr Smith?

Smith Den är omänsklig och onaturlig. Den är ett monstrum, och så bristfällig som människan är till karaktären kan teknikens under bara accelerera hennes missbruk av sitt herravälde över naturen..

Jones Skulle ni då föredra att vara grottmänniska?

Smith Nej, men så omänsklig som människan blivit idag med teknikens hjälp så föredrar jag djuren.

Jones Varför?

Smith De är vackrare och mera levande.

ingenjören En dekadent postromantiker.

Flop Jag måste säga att jag känner en viss sympati för den berusade herr Smith.

ingenjören Tanter dras till svaga män.

Flop (slår genast till honom med sin handväska) Fy på sig, ingenjörn!

Jones (vaknar upp) Vad är det nu då?

Smith Ingenjören förolämpade vår dam.

Jones Så oförskämt av er!

ingenjören Jag förolämpade henne inte alls! Hon bara slog till mig med sin väska!

Smith Och ni i er tekniska ofelbarhet gjorde naturligtvis ingenting för att förtjäna det?

Flop Han förolämpade mig!

bartendern Inget bråk här vid baren om jag får be, kära kunder. Vill ni slåss så får ni gå utanför.

Guggenheim (kommer förbi) Vad pågår här? Kan jag stå till tjänst?

Smith Här är en oförskämd ingenjör som förolämpar gamla tanter med att demonstrera sin tekniska överlägsenhet.

Guggenheim (synar ingenjören) Han verkar mera underlägsen militärt.

ingenjören Det var inte min mening att förolämpa er, madame.

Flop Varför gjorde ni det då?

Guggenheim Herr ingenjör, ni står här anklagad. Försvara er.

ingenjören Jag försvarade inte mig själv. Jag försvarade mitt skepp.

Guggenheim Är det ni som har byggt den här båten?

ingenjören Delvis.

Guggenheim Och vad kan den här goda damen ha haft att invända emot det?

Flop Det var inte mig han förolämpade så mycket som herr Smith.

Guggenheim Och vem är herr Smith?

Smith (presenterar sig) *Have a drink, Sir!*

Guggenheim Gärna det. Men hur kan man förolämpa en redan berusad människa?

Flop Han kallade honom en dekadent romantiker.

Guggenheim Men det är ju oförlåtligt, herr ingenjören!

ingenjören (dumt) Varför det?

Guggenheim Det är ju omoral!

ingenjören Hur så?

Jones En annan galen excentriker.

Guggenheim Att kalla någon en dekadent romantiker avser man inte som en förolämpning! Man avser det som en komplimang!

ingenjören Och varför är det omoraliskt?

Guggenheim Det är fult mot romantiken! Det är en hädelse!

ingenjören Ursäkta mig, Sir, men är ni riktigt klok?

Smith Ni riskerar nya handväskor i ansiktet, Sir. Vet ni inte vem han är?

ingenjören Nej?
 Smith Miljonären Guggenheim.
 ingenjören (*bugar sig*) Jag ber så mycket om ursäkt.
 Guggenheim Är det mig eller mina miljoner ni ber om ursäkt?
 Smith Båda två, naturligtvis, för säkerhets skull.
 Guggenheim Det är snarare damen här ni borde be om ursäkt.
 ingenjören (*upprörd*) För att hon handvaskade mig i ansiktet?
 Smith Seså, din fackidiot, hon är ju dam och den enda i sällskapet. Visa hänsyn.
 Guggenheim Damer måste man ha överseende med vad de än gör.
 ingenjören (*med en kraftansträngning, mobiliserar någon ödmjukhet*) Jag ber om ursäkt, madame.
 Flop Det är snarare gentlemannen här ni borde be om ursäkt, (*menar Smith.*)
 ingenjören (*eldröd*) Den sopproten! Aldrig!
 Smith (*slänger sitt glas innehåll i ingenjörens ansikte*) Svalna, ingenjörn. (*Guggenheim ler.*)
 Jones Det där lär knappast göra saken bättre, mr Smith.
 Smith Det var i varje fall värt försöket.
 ingenjören (*rosenrasande*) Jag kräver upprättelse! Jag utmanar er på duell!
 bartendern Utanför, mina herrar.
 Guggenheim Min bästa ingenjör, ni kan inte utmana en berusad person på duell.
 ingenjören Och varför inte det?
 Guggenheim Därför att han är berusad.
 ingenjören Vad spelar det för roll?
 Guggenheim En gentleman kan inte sikta på en annan gentleman som inte kan sikta.
 ingenjören Då får han väl nyktra till då! Han är väl ingen helig ko heller bara för att han dricker?
 Guggenheim Min vän, en nykter person skulle aldrig utmana en onykter person på duell. Ni är inte helt nykter.
 ingenjören (*blir genast stillsam*) Ni har rätt. Ge mig en drink.
 Flop Vad klok ni är, herr Guggenheim!
 Guggenheim Inte alls. Bara mänsklig.
 Jones Var det så ni blev miljonär?
 Guggenheim Inte riktigt. Jag utnyttjade andra mänskors brist på klokhet och mänsklighet.
 Smith Kapitalismen har talat.
 Guggenheim Ja, snusförnuftig kapitalism. Det var den som byggde det här fartyget.
 Smith Det är den båt vi alla sitter i.
 Guggenheim Ja, men medge att den är elegant.
 Smith Men är den fullt sjövärdig? I längden?
 Guggenheim Varför skulle den inte vara det?
 Smith Jag vet inte. Det är bara så att jag råkar tvivla på allt.
 Guggenheim Och herr ingenjören här tålde inte att få sitt livsverk ifrågasatt? Var det det som inledde bråket?
 ingenjören Den som betvivlar att mitt skepp flyter så länge det flyter är en idiot.
 Guggenheim Det var ett svar så klart som något. Vad säger ni till det, herr tvivlare?
 Smith Jag säger att herr ingenjörens självgodhet är odräglig och kräver mothugg.
 Guggenheim Men förnekar ni att S/S Titanic flyter så länge hon flyter?
 Smith Bara för att få se herr ingenjörens min skulle det vara en glädje för mig om jag plötsligt fick se henne sjunka.
 Guggenheim Är ni medveten om att ni i så fall skulle sjunka med henne?
 Smith Jag har ingenting att förlora.
 Guggenheim Inte ens er drink?
 Smith (*tittar djupt i glaset, tankfullt*) Jag skulle få hela Atlanten i stället.

Jones Vår dryckesbroders défaitism och obehagliga tankebanor har från början stört oss, herr Guggenheim.

Guggenheim Och tydligen gjort herr ingenjören alldeles ifrån sig.

Flop Faktum är att vi har alldeles för få livbåtar ombord.

Guggenheim Hur många skulle räddas om Titanic sjönk, herr ingenjörn? Svara vetenskapligt nu!

ingenjören Åtminstone alla passagerare i första klass.

Guggenheim Varför så få?

ingenjören Vi skulle egentligen ha haft ännu färre livbåtar och ännu fler passagerare. Just för att Titanic inte var utrustat med fler livbåtar lät vi inte fler passagerare komma med.

Guggenheim Ändå skulle två tredjedelar av alla passagerare bli utan livbåt om vi sjönk?

ingenjören Ni glömmer en sak, herr baron.

Guggenheim Vad då?

ingenjören Titanic är osänkbar.

(det hörs ett grovt kraschande på avstånd)

Flop Vad var det?

Guggenheim Det lät som en kollision.

Jones Körde vi på ett annat skepp?

ingenjören I så fall blev hon väl överkörd. Ha-ha-ha! *(dricker)*

Smith Skratta lagom, ingenjörn. Att bli överkörd på Atlanten är inte lika lätt som att bli överkörd på en gata i London.

Guggenheim Han har rätt. I London kan man få liket identifierat, om man inte klarar sig.

Jones Här på Atlanten sjunker man som en sten och hämtas aldrig upp igen.

Smith Så väl ni uttrycker er, mr Jones.

Jones Jag inspirerades av djupet i glaset.

Smith Ingen ocean är så djup som en otömd drink. *(dricker upp)*

Flop Men vad var det som vi törnade emot?

Jones Vi har stannat.

bartendern Det kan ha varit ett isberg.

Flop Isberg?

bartendern Ja. Vi befinner oss nu i den delen av Atlanten där det är mest troligt att man kan möta isberg.

Guggenheim Men är det inte en aning ansvarslost att braka på för full fart i ett hav där det kan finnas isberg?

bartendern Kaptenen vet vad han gör.

Jones Det hoppas jag verkligen.

Smith Vad säger ni om isberg, ingenjörn?

ingenjören Struntprat. Omöjligt. Inte så här års.

Guggenheim Jag hör att herr ingenjören även är expert på meteorologiska förhållanden.

ingenjören Hade det funnits isberg hade vi inte kört med full fart. Jag tror mera på att vi körde över någon stackars segelbåt.

Guggenheim Det torde ha varit ett större segelfartyg i så fall. Kanske en vacker brigg, med stora fulla segel?

Smith Jag förlåter er aldrig, ingenjörn, om vi seglade ett vackert segelfartyg i kvav.

ingenjören Var inte sentimental nu. Tids nog får vi veta vad som hände. Om vi körde på någon har vi väl stannat för att bärga de överlevande.

(en styrman kommer förbi.)

Guggenheim Vad har hänt, styrman?

styrman Vi körde på ett isberg. Ingenting farligt.
Jones Varför har vi stannat?
styrman Bara för att undersöka eventuella skador. Ingenting att oroa sig för.
(går vidare. De andra blir tankfulla en stund.)
Smith (efter en stunds tystnad, skriker plötsligt) Vi sjunker! Jag känner redan hur vi sjunker!
Jones Lugna sig, mr Smith. Det är ingen panik ännu.
Smith Jag säger dig att vi håller på att sjunka!
ingenjören (till Guggenheim) Han har blickat för djupt i glaset.
Guggenheim Han verkar kanske något överkänslig.
Flop Intuition är inte något att bortförklara. Hur allvarligt är det, mr Smith?
Smith Jag talar ju om för er att vi håller på att sjunka!
Guggenheim (för sig själv) Om det ändå vore så väl.
Flop Vad sade ni, baron Guggenheim?
Guggenheim Ingenting, frun. Glöm det.
Flop Har ni ingenting att leva för?
Guggenheim Vem har väl det som redan äger allt och vars enda åtråvärde och mänskovärde ligger i hans pengar?
Flop Ni är en mycket olycklig man, mr Guggenheim.
Guggenheim (slår ifrån sig) Jag är bara ett symptom på en mycket olycklig tid och en mycket olycklig värld.
ingenjören Varför menar ni att världen är olycklig?
Smith Därför att den håller på att sjunka och förgås i träsket av sitt eget välstånd. Därför sjunker också vi. Vi är bara ett symptom på hela världens tillstånd.
ingenjören Ni vågar vidhålla era absurda vansinniga hallucinatoriska föreställningar om att vi sjunker?
Smith Jag vet det.
ingenjören Och hur vet ni det, om jag får fråga? Har ni bevis?
Smith Jag kan inte bevisa det matematiskt med papper och penna, om det är det ni menar.
ingenjören Ni har inget begrepp om verkligheten, herr fyllo. Jag har ovedersägliga bevis på att vi inte kan sjunka, vilket kanske kan tillfredsställa några av er som ännu inte är för djupt sjunkna.
Smith Era bevis kommer att imponera på hela världen för evigt, herr ingenjör, när vi alla ligger och sover på Atlantens botten i en enda stor titanisk likkista.
ingenjören Håll käften, herr universalgeni fast tvärtom! *(till de övriga)* Antag nu att kollisionen med ett isberg faktiskt orsakat någon skada på skrovet. Antag att det uppstått någon läcka. Antag att denna läcka faktiskt är stor och att vattnet forsar in snabbare än vad vi kan pumpa ut det. *(stolt)* Nå, mina damer och herrar, det värsta som i så fall kan hända är att något av Titans vattentäta skott vattenfylls. Ett tomrum fylls med vatten i skeppets underdel, och därmed blir barlasten något tyngre. Det är allt. Det finns sex vattentäta skott utmed båda sidorna av skeppets botten. Vilket skott som än vattenfylls betyder det ingenting för skeppets bärkraft. Titanic är drullesäkert. Ingenting kan sänka henne, inte ens ett isberg.
Jones Nå, mr Smith, vad har ni att genmäla?
Smith Jag upprepar att vi sjunker. *(dricker)*
ingenjören (förargad) Dåre! Fyllesvin! Idiot!
Jones Sakta, ingenjören. Mr Smith har rätt att få uttrycka sin mening och bibehålla den. Det finns även de som fortfarande anser att jorden är platt.
ingenjören Han är lika fullt en dåre, ett fyllesvin och en fähund!
Smith (lugnt) Herr ingenjören talar mot bättre vetande.
ingenjören Vet hut, karl!

Smith Mina vänner, ta er i akt för det där vetenskapliga snillet. Det håller på att bli våldsamt.

ingenjören "Det" håller på att sakta men säkert förlora tålamodet med en obotlig dumhet som bara provocerar för att ställa till med obehag!

Smith Situationen är alldeles tillräckligt obehaglig redan, herr ingenjör, tack vare er ofelbara vetenskaps absoluta titaniska säkerhets manifestation "Titanic", för att den av er våldsamt skulle behöva göras ännu mer obehaglig.

Flop På vilket sätt är vår situation obehaglig, mr Smith?

Smith Det har jag ju redan talat om för er. Vi håller på att sjunka. (*dricker*)

ingenjören Nu börjar han igen!

Guggenheim Ta det lugnt, herr ingenjören. Han menar inget illa. Han är bara full. Han skjuter men utan att sikta.

ingenjören Men han träffar varje gång!

Smith Hur förklarar ni det, herr ingenjören, med er matematiska ofelbarhet?

Flop (avsides) De bara dricker och vet inte vad de talar om. (*försvinner*)

ingenjören (försöker lugna ner sig) Jag medger att jag kanske hetsar upp mig i onödan.

Jones Ni låter er provoceras i onödan.

(*styrman uppträder igen*)

Guggenheim Vad nytt, styrman?

styrman (talar till alla) Vi ber alla passagerare att ta det alldeles lugnt. Vi har kolliderat med ett isberg, och vi har ännu inte kunnat överblicka eller åtgärda skadorna. För säkerhets skull ber vi därför alla passagerare vara så goda och ta på sig sina livbälten och gå upp på däck.

Guggenheim (försiktigt, till styrman) Hur stora är skadorna, styrman?

styrman (tillbaka) Kapten sade att det var allvarligt. Mera får jag inte säga.

Jones Vad är det ni inte får säga, styrman?

en annan passagerare Hur allvarligt är det?

styrman Det finns ingen orsak till panik. Vi måste bara för säkerhets skull göra en liten övningsmanöver.

Smith Måste vi redan överge fartyget?

Guggenheim Håll käften, din olyckskorp.

styrman (förläget) Som sagt var, ingen anledning till panik. (*går*)

ingenjören Jag undrar vad det är som har hänt. Jag ska gå och tala med kaptenen.

Smith Gör det. Och kom sedan tillbaka och berätta att vi alla kommer att bli dränkta som råttor, för det finns inga livbåtar.

Guggenheim Tyst, min stackars vän.

Smith Varför stackars?

Guggenheim Därför att ni tycks veta mer än vad någon annan vet.

Smith Skål! (*dricker*)

(*ett påstruket par kommer förbi, hon i lång boa*)

Mrs Davis Jag hörde att någon här vet vad ingen annan vet.

Jones Jag är oskyldig.

Mr Davis Passa på att få din nyfikenhet tillfredsställd, *darling*.

Mrs Davis Är det sant att vi håller på att sjunka?

Smith (högtidligt) Så sant som amen i kyrkan.

Jones Hör inte på honom. Han är berusad.

Mrs Davis Är det inte spännande, älskling? Vi kommer att gå till botten med man och allt.

Mr Davis Det vore verkligen spännande om det vore sant.

Mrs Davis Men är det inte lite väl djupt här? Hur djupt skulle vi sjunka?

Guggenheim Det är bara ungefär 4000 meter djupt här, madame.

Mrs Davis Det är ju ingenting! Det är ju inte ens upp till Matterhorn i omvänd riktning! Kommer du ihåg Matterhorn, *darling*? Var det inte en alldeles sagolikt bländande upplevelse?

Guggenheim Skillnaden mellan Matterhorn och Atlanten, *madame*, är att i Alperna klättrar man uppåt mot ljuset, men i Atlanten tar allt ljus slut efter bara några hundra meter. Sedan är det svart kompakt natt tre tusen meter extra nedåt, vilka man färdas oändligt långsamt.

Mrs Davis Är det inte spännande, *darling*?

Mr Davis Omåttligt.

Jones Sanningen är att vi just sänt en ingenjör upp att rekognocera och ta reda på vad som verkligen hänt.

Mrs Davis Då har det alltså verkligen hänt någonting?

Jones Ja, vi lär ha kolliderat med ett isberg. Men även om det gått hål på fartyget kan vi inte sjunka.

Mrs Davis Så tråkigt! Just när jag började falla för möjligheten att få sjunka långsamt ner i en stor oändlig mjuk mörk grav.

Mr Davis När kommer den där ingenjören tillbaka?

Smith Han kommer inte tillbaka.

Mr Davis Hur så?

Smith Han kommer att följa med den första livbåt som sätts i sjön.

Jones Skulle han strunta i oss, sina dryckeskamrater?

Smith Utan vidare. Han är ju vetenskapsman.

Mr Davis Kom, *darling*. Vi behöver en drink.

Mrs Davis Ja, du behöver då ständigt extra is i magen. (*de tar plats vid disken.*)

Guggenheim Nej men här har vi i alla fall vår vän ingenjören. (*denne återkommer.*)

Jones En drink, ingenjörn?

Ingenjören (*blek och allvarlig*) Nej, jag tror inte det.

Smith Är du sjösjuk?

Ingenjören Jag tror nästan det.

Guggenheim Vad fick ni veta?

ingenjören Jag tror nog att jag behöver den där drinken i alla fall. (*får en drink*)

Jones Vad fick ni veta?

ingenjören Ingenting säkert. De håller på att utreda situationen.

Mrs Davis Verkar det inte spännande, *darling*?

Mr Davis Något verkar onekligen vara på gång.

Jones Berätta vad ni vet, ingenjörn.

ingenjören Alla säkerhetsåtgärder som kan vidtas kommer att vidtas. Fartygsbefälet kommer inte att ta några risker. Därför har alla passagerare kommenderats upp på däck.

Mr Davis Mitt i natten? I denna kyla? Är inte det lite väl omänskligt?

Mrs Davis Vi stannar här, *darling*.

ingenjören Man har även telegraferat till andra fartyg om hjälp.

Guggenheim Är det för att vi inte kan få i gång motorerna på nytt?

ingenjören Förmodligen.

Mr Davis Vilken cirkus! Vad tusan har då hänt där nere i skrovet? Har arbetarna gått i strejk? Det är ju så modernt nu för tiden.

Mrs Davis Säkert, *darling*. Bekymra dig inte om det.

ingenjören Det är nog bäst att vi alla går upp på däck. (*tar hatten på sig och går.*)

Smith Vi sjunker och går ner i Atlanten med nosen först.

Jones Prata inte så dumt, din påstrukna pratmakare.

Smith Den ingenjörn visste mer än vad han talade om. Nu ser vi honom aldrig mer.

Mrs Davis Han går väl bara inte bort och hänger sig?

Smith Nej, tvärtom. Han räddar sitt skinn och lämnar alla andra klassens barn och mödrar kvar ombord att dränkas som råttor.

Jones (arg) Nej, nu går det för långt med ert delirium!

Smith Säger ni det, mr Jones? Om jag har fel, så bevisa det.

Guggenheim Kanske ni skulle gå upp och rekognocera litet, mr Jones?

Jones Äsch! Det vet ju hela världen att det här fartyget är säkrare än något liv i land.

Mrs Davis (brydd) Är det mig det är fel på? Har jag druckit för mycket nu igen? Titta här, Arthur. Står det här glaset snett eller rakt?

Mr Davis (synar ett glas på disken) Jag kan inte rätt avgöra saken, min nådiga. Jag är inte nykter.

Smith Det har bara börjat.

Jones Vad då?

Smith Lutningen.

Jones Vilken lutning?

Smith När ett fartyg går i kvav så är det klart att det börjar luta! När lutningen blir så kraftig att man inte längre kan stå på golvet sjunker det. Det behövs ingen ingenjör för att lista ut.

Guggenheim Min själ, jag tror verkligen att hela salongen har börjat luta en aning.

Mr Davis *Darling*, jag behöver en ny drink.

Mrs Davis Du är så förnuftig, *darling*.

Jones Fantasin skenar iväg med er. Ni är alla så påverkade att ni inbillar er vad som helst.

Smith Min bäste Sir, även ni kommer att trilla omkull när fartyget sjunker.

Jones Struntprat! Om jag trillar omkull så blir det inte för att fartyget sjunker utan för att jag är full. Bartender, en ny drink.

Mr Davis Hur många livbåtar sade ni att det fanns?

Mrs Davis Tänk inte på det, *darling*. Det finns ändå inte tillräckligt.

Jones Min herre, även ni tycks ta för givet att Titanic kommer att sjunka. Vad är detta för nonsens? Så som fantasin lockar er till att dra galna förhastade slutsatser skulle man kunna tro att ni inte enbart är påverkade av alkohol och mr Smith utan att ni rentav hade betänkliga arvsanlag.

Guggenheim Allihop?

Jones Ja, allihop!

bartender Utom ni, förstår, mr Jones. (*serverar drinken*)

Jones Ja, förstås.

Guggenheim För ni tror fortfarande på vetenskapen och dess trygghet och säkerhet.

Jones Det finns ingen anledning att betvivla vetenskapliga fakta.

Smith Ändå betvivlar ni det vetenskapliga faktum att vi håller på att sjunka.

Jones Tokfrans! Ni kan aldrig förvränga vetenskapen till att passa era dunkla syften.

Mrs Davis (visar på ett glas) Tvivlar ni fortfarande på att fartyget lutar?

Jones Det vet alla att människans balanssinne rubbas när hon dricker alkohol. (*dricker*)

Guggenheim Mr Jones, med respekt, men ni verkar något ur balans.

Jones (dricker) Är det så konstigt? (*tömmar drinken*)

Smith Gradvis kommer han mer och mer över på min sida. Snart är även ni full, mr Jones.

Jones (dricker) Vem kan bli annat i ert sällskap?

Guggenheim Det är bäst att jag går och tar på mig fracken om vi ska sjunka.

Mr Davis Behövs det om ni blir räddad?

Guggenheim Sir, jag ämnar inte bli räddad.

Jones Han ämnar stanna kvar här och bevisa med mig att fartyget aldrig kommer att sjunka.

Guggenheim Oss emellan sagt, Sir, så struntar jag i om det sjunker eller ej. Men stunden är högtidlig, och jag ämnar klä mig som högtidsstunder kräver. (*går*)

Jones Ett besynnerligt original.

Smith Nej, en gentleman.

Mrs Davis Vad tusan skulle du gå och glömma fracken hemma för, *darling*, när vi nu kommer att sjunka och allt?

Mr Davis Min älskling, inte kunde jag ju förutse det?

Mrs Davis Nej, du har rätt som vanligt, *darling*. Vi får njuta av stunden och ta våra drinkar i alla fall.

Mr Davis Det är nog det enda vi kan göra, älskling.
(*styrmannen kommer förbi.*)

styrman Vad står ni här för och dröjer vid baren? De första livbåtarna har redan sjösatts.

Jones Vad säger ni, Sir?

styrman Att de första livbåtarna redan har sjösatts.

Jones Då är det sant?

styrman Ja, det är sant att de första livbåtarna redan har sjösatts.

Jones Jag menar, att vi sjunker?

styrman Det vill jag låta vara osagt. Så länge det finns liv finns det hopp. Men se själv så era glas på bordet lutar. Vi tar inte risken att stanna ombord om lutningen fortsätter. En slagsida är snart ett faktum. (*till Mrs Davis*) Madame, jag rekommenderar er att gå upp på däck. Kvinnor och barn får åtminstone säkert plats i alla livbåtar.

Mrs Davis Och min man då?

styrman Kvinnor och barn går först.

Mrs Davis Men vi har inga barn.

styrman Men ni är kvinna.

Mrs Davis Det vet jag väl.

styrman Madame, jag har varnat er. Vad ni gör med ert fortsatta liv är er ensak. (*går*)

Mrs Davis Min man har gått före mig i hela mitt liv. Skulle jag nu plötsligt gå före honom?

Mr Davis *Darling*, jag ger dig tillåtelse.

Mrs Davis Att lämna dig? Aldrig! *Darling*, vi har det mycket bättre här i baren än ute på det där kalla däck. Vad gör vi bland en massa isberg?

Mr Davis *Darling*, du har rätt.

Jones (till bartendern) Hur länge ämnar ni stå kvar i baren?

bartendern Så länge jag fortsätter tjäna pengar på att sälja drinkar.

Jones Och sedan?

bartendern Sedan får vi väl se.

Smith Vi sätter värde på er, Sir.

bartendern Tack för det. Plikten framför allt.

Jones Så ska det låta. Låt mig härmed få bjuda laget runt. Jag tror att vad vi alla behöver är en drink.

Mr Davis Rätt gissat, mr?

Jones Jones.

Davis Davis var namnet. Och det här är min fru.

Jones Angenämt, Mrs Davis.

Mrs Davis Tackar som bjuder, Mr Jones.

Jones Tänk att vi alla skulle råkas här!

Smith Ja, vid exklusiva barer träffar man alltid på de mest envisa syndarna när man ställs inför domedagen.

Jones Vad menar ni med det, mr Smith?

Smith Bara vad jag säger. Jag menar alltid bara vad jag säger. Och med det menar jag att även jag är tacksam för att ni bjuder oss på en drink.

Jones Så skall det låta.

Smith Ni lär er, mr Jones.

Mrs Davis Vad tror du, *darling*? Ska vi i alla fall satsa på framtiden och sätta oss i en av de där absurda livbåtarna?

Mr Davis Alldeles som du vill, *darling*.

Mrs Davis Men du måste följa mig i så fall.

Mr Davis Jag kan alltid lova att försöka.

Mrs Davis (*fattar i hans hand*) Jag går aldrig i en livbåt om inte du sätter dig bredvid mig.

Mr Davis Jag får väl försöka då.

Mrs Davis Kom! (*de skyndar iväg.*)

Smith Två till som svek sitt kall utom ingenjören.

Jones Är det ett kall att gå under, mr Smith?

Smith Nej, men det är ett kall att unna en bartender hans levebröd.

Jones I viss mån har ni rätt, mr Smith.

bartender Ännu hinner ni dricka, mina herrar.

Jones När stänger butiken?

bartender Om inte förr så när ljusen går.

Smith Det kallar jag en riktig bartender.

Guggenheim (*gör entré i frack*) Cigarrer, mina herrar?

Jones Tackar.

Smith Ni håller då stilen åtminstone, Sir.

Guggenheim Vad hände med paret?

Smith De gick ut för att se om det fanns någon ledig livbåt.

Guggenheim Det finns det bara för kvinnor.

Smith I så fall kommer de tillbaka.

Guggenheim Var inte för säker. Jag såg ingenjören smita iväg i en. Han satt ensam bland fyrtio kvinnor.

Jones Hade han klätt ut sig till kvinna?

Guggenheim Nästan. Han grät.

Jones För vad? För alla människor som måste dö?

Guggenheim Nej. För att hans fartyg måste sjunka.

Smith Kom det verkligen som en överraskning för honom efter allt mitt tjat?

Jones Måste det det?

Guggenheim (*pekar på ett lutande glas*) Ni ser själv.

Jones (*högtidligt*) Mina herrar, slagsidan tycks vara ett faktum.

Smith Halleluja! Välkommen in i den enda rätta övertygelsen, mr Jones.

Jones Tack. Men vägen dit var lång och svår.

Smith Men nu när ni kommit rätt går det snabbt.

Jones När ett mål har nåtts är tiden alltid ute.

Guggenheim Våldigt vilka kloka filosofer ni har blivit.

Jones Inför döden blir man vis.

Guggenheim Är ni då redan död, mr Jones?

Jones Så gott som.

Smith Han har bara sina drinkar kvar att leva för.

Jones Det är inte så lite det.

bartendern Mina herrar, tyvärr måste jag stänga baren om fem minuter.

Smith Varför denna brådska?

bartendern Jag ser att lutningen håller på att accelerera.
Smith Bry er inte om det. Vi tar gärna hand om era flaskor när ni är borta.
bartendern Ni får gärna rädda så många ni kan. (*försvinner snabbt därifrån.*)
Jones Han fick visst panik.
Guggenheim Han hade kanske bråttom till toaletten.
Smith Eller han kom på att han missat sitt möte med sin älskarinna i månskenet.
Jones Det är säkert något sådant.
Smith Låt oss inte låta tillfället gå oss förbi. (*hoppas över disken*) Vad får det lov att vara, mina herrar? Huset betalar!
Jones En dubbel whisky!
Guggenheim En tredubbel!
Jones Snacka om rederiets frikostighet och goda reklam!
Guggenheim Det låter gärna sina skepp gå under bara deras passagerare blir nöjda vid baren.
Jones Det kallar jag generositet!
Guggenheim Tyvärr är det i realiteten en dålig affär, men jag köper den.
(Mrs Flop kommer tillbaka.)
Smith Är ni kvar än, mrs Flop?
Flop Varför skulle jag inte vara det?
Jones Men ni är ju kvinna!
Flop (förolämpad) Var det ämnat som en förolämpning?
Jones Inte alls, frun.
Smith Se upp för brödkaveln i handväskan.
Guggenheim Ursäkta oss, frun, men alla kvinnor utom ni har vid det här laget räddat sitt liv med att sätta sig i en livbåt.
Flop Och varför skulle jag sätta mig i en livbåt?
(de tre herrarna tittar på varandra, svarslösa.)
Jones Ursäkta, frun, men vet ni inte om att fartyget sjunker?
Flop (alltjämt lika förnärmat) Och varför skulle det sjunka? (*de tre herrarna tittar svarslösa på varandra.*) Har vi kanske blivit torpederade? Har kanske något krig brutit ut?
Guggenheim (ätar sig det svåra uppdraget att frälsa mrs Flop från hennes villfarelser)
 Inte alls, frun. Men vi har kolliderat med ett isberg som rivit upp hela skrovet, och vi går till botten inom en timme.
Flop Och hur skulle is kunna riva upp ett idiotsäkert fartyg som S/S Titanic?
 Är inte is sådant som ni män använder i era drinkar?
Jones Ursäkta oss, frun, men var har ni varit hela tiden?
Flop Jag blev uppehållen i ett litet rum som män inte har tillträde till.
Guggenheim (resignerar, vänder sig bort och koncentrerar sig på sin drink) Hon missade hela showen.
Jones Ursäkta oss, frun, men ser ni inte att allting lutar?
Flop Och varför skulle det luta?
Smith (efter några ögonblicks tystnad) Ge henne en drink. Det är vad hon behöver.
Jones Får vi bjuda, madame?
Flop Eftersom ni insisterar. (*får sig en drink och blir helt nöjd med tillvaron.*)
Jones (till Smith) Det kallar jag stoiskt jämnmod.
Smith Eller spartansk dumdristighet?
Guggenheim Båda två med en kraftig tillsats av lycklig oskuld.
Jones Har ni någonsin varit gift, madame?
Flop Är ni intresserad?
Smith Det är nog inte rätt ögonblick nu, mr Jones, att förföra gamla oskulder.
Jones Jag frågade bara. Det var hon som tog initiativet.

Guggenheim Han har för tusan rätt. (*det börjar luta mera.*)

Smith Mina herrar, något är i görningen. Jag misstänker att det blir mörkläggning nu när som helst.

Davis Menar ni att ljusen skulle slockna?

Smith *Out, out, brief candle.* Som i Macbeth.

Guggenheim Han har nog rätt.

Davis Och vad menar ni att vi skulle göra åt saken?

Smith Vad sägs om en tyst minut av respekt för alla de tusen som går till botten med världens stoltaste och säkraste fartyg?

Guggenheim Skulle vi slösa bort en hel minut?

Smith Det är kanske vår sista chans till att hinna visa vår vördnad för livet.

Guggenheim Ni är full, Smith.

Smith Jag har många kommentarer till det. Ja, jag är full, och det är meningen. Det kan nog inte förnekas att jag är full. Det är nog ett som är säkert, att jag är full. Men den som är full talar sanning.

Davis Han har faktiskt rätt, Sir. Vi borde gå hädan på ett värdigt sätt.

Guggenheim Det vore dumt att ta ut den saliggörande minuten i förskott.

Smith Hellre det än att förlora den.

Guggenheim Det gör vi ju ändå.

Davis Mina herrar, vi måste bestämma oss! Vi kan inte bordlägga detta viktiga ärende! Detta beslut kan inte uppskjutas!

Guggenheim Lägg av med ert fyllesnack!

Smith Det är ju ni som tjarar, herr miljonär.

Davis Tänker ni slåss om saken?

Guggenheim (*resignerar*) Påminn mig inte om all min fåfängliga fåfänga. Oss emellan sagt slipper jag den gärna.

Davis Låt oss inte gräla nu på tröskeln till evigheten.

Guggenheim Men är det inte mänskligt att tveka inför den?

Smith Ni har alldeles rätt, Sir. Låt oss tveka så länge det går.

Davis (*flinar*)

Smith Vad flinar du åt?

Davis Jag kom just att tänka på en sak.

Smith Vad då?

Davis "Tre män i en båt" av Jerome K. Jerome. Den där idiotboken, ni vet.

Smith Ja, vad är det med den?

Davis Tre män i en båt – det är vi det. (*flinar*)

Smith Han har rätt. Vi är precis lika valhänta och hjälplösa.
(*De flinar alla tre, medan lutningen accelererar. Plötsligt slocknar alla ljus.*)

Guggenheim (*med hög röst*) Skål, mina herrar!

Smith Skål!

Davis Skål!

(*Det hörs ett öronbedövande larm av alla flaskor i baren som vräks omkull och i samband därmed allt tänkbart oväsen som kan uppkomma i ett stort passagerarfartyg när det välter för att gå till botten.*)

Skål.